GED S6 02 (M)
Exam Code:EDM6B

পৰিৱেশ শিক্ষা

ষষ্ঠ ষান্মাসিক
শিক্ষা

খণ্ড-২

কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়

বিষয় বিশেষজ্ঞ মণ্ডলী

অধ্যাপিকা স্বর্ণলতা দাস, শিক্ষা বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
অধ্যাপিকা গায়ত্রী গোস্বামী, শিক্ষা বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
অধ্যাপক জগৎ স্বর্গীয়াৰী, শিক্ষা বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

সমন্বয়ৰক্ষী ঃ ড° ইন্দ্রানী কলিতা, কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়

প্রস্তুতি গোটৰ সদস্য

অধ্যায়	অৱিহণা যোগাইছে	ভাষান্তৰকাৰী
৮	ড° অর্চনা অধিকাৰী কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়	ড° সোণালী বৰা চহৰীয়া কামাখ্যাৰাম বৰুৱা ছোৱালী মহাবিদ্যালয়
৯	ড° হৈম্য গোহাঁই ছয়দুৱাৰ মহাবিদ্যালয়, গহপুৰ	বলৰাম নাথ ৰহা মহাবিদ্যালয়
১০	ড° ৰঞ্জু মেধি, আর্য্য বিদ্যাপীঠ মহাবিদ্যালয় ড° ইন্দ্রানী কলিতা কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়	ড° ইন্দ্রানী কলিতা কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়
১১,১২	ড° অর্চনা অধিকাৰী কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়	বলৰাম নাথ ৰহা মহাবিদ্যালয়
১৩	ড° অর্চনা অধিকাৰী কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়	ইন্দ্রানী দুৱৰা স্বতন্ত্রতৰীয়া লেখক
১৪	ড° ৰঞ্জু মেধি আর্য্য বিদ্যাপীঠ মহাবিদ্যালয়	গিতাঞ্জলী মেধি কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়

সম্পাদনা ঃ

বিষয়বস্তু সম্পাদনা ঃ অধ্যায় **১০, ১৪:**অধ্যাপিকা গায়ত্রী গোস্বামী, শিক্ষা বিভাগ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
অধ্যায় **৮,৯১১,১২,১৩** :ড° প্রণৱ শইকীয়া,কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়

ভাষা সম্পাদনা ঃ অধ্যায় **১০** :ড° মৃণাল জ্যোতি গোস্বামী, কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়
অধ্যায় **১৪** : ড° ৰীতিমণি বৰদলৈ,কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়
অধ্যায় **৮,৯,১১,১২,১৩** : ড° বিনাপাণী তালুকদাৰ, সুৰেন দাস মহাবিদ্যালয়

গাঁথনিক সম্পাদনা ঃ ড° ইন্দ্রানী কলিতা,কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়

প্রকাশঃ ***জানুৱাৰী,*** *২০২০*

Copyright © Krishna Kanta Handiqui State Open University

This Self Learning Material (SLM) of the Krishna Kanta Handiqui State Open University is made available under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike4.0 License (international): http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/

এই শিক্ষণ সামগ্রী প্রস্তুতিৰ বাবে আর্থিক অনুদান আগবঢ়োৱা **দূ�ৰ শিক্ষা**
কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ ৰাজ্যিক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ হৈ পঞ্জীয়কৰ দ্বাৰা মুদ্রিত আৰু প্রকাশিত।

মুখ্য কার্যালয় ঃ পাটগাঁও, ৰাণী গেট, গুৱাহাটী- ৭৮১০১৭
উপমুখ্য কার্যালয় ঃ হাউচফেড কমপ্লেক্স, দিচপুৰ, গুৱাহাটী- ৭৮১০০৬; Web : www.kkhsou.in

এই শিক্ষণ সামগ্রী প্রস্তুতিৰ বাবে আর্থিক অনুদান আগবঢ়োৱা
দূৰ শিক্ষা ব্যুৰো, বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ ওচৰত বিশ্ববিদ্যালয় কৃতজ্ঞ।

খণ্ড পৰিচয় (পাঠ্য বিষয় GED S6 ০২, খণ্ড-২)

পাঠ্যবিষয়ৰ এইটো হ'ল দ্বিতীয় খণ্ড। অষ্টম অধ্যায়টিত **বায়ুমণ্ডলীয় পৰিৱেশৰ** বিষয়ে বহলাই আলোচনা কৰা হৈছে। নৱম অধ্যায়ৰ আলোচনাত পৰিৱেশীয় প্ৰতিবন্ধকতাৰ বিষয়ে আলোকপাত কৰা হৈছে। দশম অধ্যায়ৰ আলোচনাৰ মূল বিষয় হ'ল পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰু সুৰক্ষা। পৰিৱেশ সুৰক্ষা আৰু আইনী বিধানসমূহ আলোচনা হ'ল একাদশ অধ্যায়ৰ মূল বিষয়। দ্বাদশ অধ্যায়ত বহনক্ষম উন্নয়নৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছে। ত্ৰয়োদশ অধ্যায়ৰ আলোচনাৰ বিষয় হ'ল প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ সংৰক্ষণ। খণ্ডটোৰ আন্তিম তথা চতুৰ্দশ অধ্যায়টিত **পৰিৱেশ** বা পাৰিপাৰ্শ্বিক শিক্ষা ঃ অসমৰ প্ৰেক্ষাপটত ইয়াৰ সমস্যা আৰু সম্ভাৱনা সম্পৰ্কে বহলাই আলোচনা কৰা হৈছে।

এই পাঠ্যভাগটি অধ্যয়ন কৰোঁতে মূল পাঠৰ সোঁ তথা বাঁওফালে কিছুমান আয়তাকাৰ বাকচ লক্ষ্য কৰিব। এইবোৰত মূল পাঠত থকা নতুন শব্দ আৰু পৰিভাষাসমূহৰ অৰ্থ সন্নিবিষ্ট হৈছে। সেইদৰে— 'জানি থোৱা ভাল' বাকচবোৰত মূল পাঠৰ সৈতে জড়িত কিছু গুৰুত্বপূৰ্ণ তথ্যৰ সম্ভেদ আছে। প্ৰতিটো অধ্যায়ত থকা 'চিন্তা-চৰ্চা কৰক'সমূহে অধ্যয়ন অধিক সক্ৰিয় আৰু ফলপ্ৰসূ হোৱাত সহায় কৰিব। আকৌ, 'অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ' যোগে আগবঢ়োৱা প্ৰশ্নাৱলীয়ে অধ্যয়নৰ অগ্ৰগতি সম্পৰ্কে স্ব-পৰীক্ষণৰ সুবিধা দিব। অধ্যয়নৰ লগে লগে উক্ত প্ৰশ্নাৱলীৰ উত্তৰসমূহ লিখি শেষত দিয়া 'অগ্ৰগতিৰ খতিয়ান'ৰ সৈতে ৰিজাই চোৱাটো অধিক লাভদায়ক হ'ব। অধ্যায়টিত আলোচিত বিভিন্ন ধাৰণাসমূহৰ বিষয়ে বিস্তৃত অধ্যয়নৰ বাবে 'অধিক জানিবলৈ' শিতানত উল্লেখ থকা গ্ৰন্থসমূহ সাৰথিস্ৰূপ। অধ্যায়বোৰৰ শেষত 'আৰ্হি প্ৰশ্ন' হিচাপে কেইটিমান প্ৰশ্নৰ আৰ্হিও তুলি দিয়া হৈছে। শেষৰ অধ্যায়টিৰ পাছত কেইখনমান 'প্ৰসঙ্গ পুথি'ৰ নাম উল্লেখ কৰা হৈছে। সেই কেইখন পুথিৰ সহায়েৰেই মূলতঃ এই পাঠ্যবিষয়ত উল্লেখ থকা অধ্যায়সমূহ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। আপোনালোকে বিশদভাৱে কোনো বিষয় জানিবলৈ হ'লে সেইকেইখন অধ্যয়ন কৰিব পাৰিব।

বিষয় সূচী

পৃষ্ঠা নং

অধ্যায় ৮ ঃ বায়ুমণ্ডলীয় পৰিৱেশ

অ'জন স্তৰৰ অর্থ, ইয়াৰ গুৰুত্ব,অৱক্ষয়,অৱক্ষয়ৰ কাৰকসমূহ , অৱক্ষয়ৰ প্রভাৱ, সেউজ গৃহ প্রভাৱৰ ধাৰণা, ইয়াৰ পৰিণাম, এচিড বৰষুণৰ অর্থ আৰু ইয়াৰ প্রভাৱ, কাৰণ, প্রকাৰ, এচিড বৰষুণৰ কাৰক আৰু ইয়াৰ প্রভাৱ।

অধ্যায় ৯ ঃ পৰিৱেশীয় প্রতিবন্ধকতা

পৰিৱেশীয় প্রতিবন্ধকতাৰ অর্থ ,ইয়াৰ প্রকাৰ, প্রভাৱ-শব্দ প্রদূষণ, বায়ু প্রদূষণ,পানী প্রদূষণ।

অধ্যায় ১০ ঃ পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰু সুৰক্ষা

পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰু সুৰক্ষাৰ ধাৰণা, পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰু সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্রত আইন সম্বন্ধীয় আৰু সাংবিধানিক নিৰাপত্তামূলক ব্যৱস্থা, পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰুসুৰক্ষাত ব্যক্তি আৰু সমাজৰ ভূমিকা, বহনক্ষম উন্নয়নৰ ধাৰণা,বহনক্ষম উন্নয়নৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ,বহনক্ষম উন্নয়নৰ বাবে শিক্ষা।

অধ্যায় ১১ ঃ পৰিৱেশ সুৰক্ষা আৰু আইনী বিধানসমূহ

পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰু সুৰক্ষাৰ অর্থ ,বৈশিষ্ট্য আৰু উদ্দেশ্যসমূহ, ভাগসমূহ ,আইনী বিধানসমূহ ,পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আৰু সুৰক্ষাৰ সাংবিধানিক বিধানসমূহ।

অধ্যায় ১২ ঃ বহনক্ষম উন্নয়ন

বহনক্ষম উন্নয়নৰ ধাৰণা , বৈশিষ্ট্য, প্রয়োজনীয়তা, বহনক্ষম উন্নয়নৰ বাবে শিক্ষা

অধ্যায় ১৩ ঃপ্রাকৃতিক সম্পদৰ সংৰক্ষণ

প্রাকৃতিক সম্পদৰ অর্থ, প্রকাৰ, প্রয়োজীয়তা, পদ্ধতি, ভূমি সম্পদ সংৰক্ষণ, বনজ সম্পদ সংৰক্ষণ, জল সম্পদ সংৰক্ষণ ।

অধ্যায় ১৪ ঃপৰিৱেশ বা পাৰিপার্শ্বিক শিক্ষা ঃ অসমৰ পেক্ষাপটত ইয়াৰ সমস্যা আৰু সম্ভাৱনা

পৰি ৱেশ বা পাৰিপার্শ্বিকতা বিষয়ক শিক্ষাৰ বিভিন্ন সমস্যা, অসমত থকা বিশেষ পৰি ৱেশ বা পাৰিপার্শ্বিকতাজনিত সমস্যাবোৰ,পৰি ৱেশ বা পাৰিপার্শ্বিকতা বিষয়ক শিক্ষাৰ সম্ভাৱনাসমূহ, অসমত পৰি ৱেশ বা পাৰিপার্শ্বিকতা বিষয়ক শিক্ষাৰ সুযোগপ্রদূষণ।